

*д.е.н., проф. Шевцова О.Й.
завідувач кафедри банківської справи
Дніпровського національного університету ім.О.Гончара*

КРЕДИТНА ПОЛІТИКА БАНКУ: РЕАГУВАННЯ НА РЕГУЛЯТОРНІ ВПЛИВИ

Реакція менеджменту банку на етапах формування та реалізації власної кредитної політики на регуляторні впливи макрорегуляторів має зробити більш точними прогнозовані дії та планові результати як кредитного департаменту, так і банківської установи в цілому.

Вплив грошово-кредитної політики НБУ розглядається вченими в якості важливого фактору пожвавлення кредитної діяльності банків та підвищення її ефективності [1]. Національний банк України використовує інструменти регулювання грошово-кредитного ринку, що має безпосередньо впливати на формування кредитної політики окремих банків[2]. Оперативна інформаційна обізнаність дає можливість адекватно реагувати менеджменту банків на регуляторні впливи з метою адаптації власних стратегічних та тактичних дій на ринку банківських послуг.

Кредитна стратегія, як складник кредитної політики формується топ-менеджментом на період до 3 років, але щорічно стратегія переглядається та уточнюється відповідно Основним напрямкам грошово-кредитного регулювання НБУ на наступний рік. Саме на цей час припадає оцінка стратегічних параметрів кредитної політики банку та моніторингу її реалізації. Уточнення стратегії дає змогу обрати відповідні інструменти підтримки певного рівня безпеки кредитної діяльності, посилити тактичні дії з боку ризик-менеджменту банку, провести додаткові дослідження та обґрунтувати цінові компоненти кредитної стратегії.

Сучасний погляд регулятора на поступове зниження облікової ставки має позитивно змінити ціновий (відсотковий) профіль ресурсного ринку, як депозитного, так і кредитного. В свою чергу, це змінить настрої на кредитному ринку, як з боку кредиторів – банків, так і з боку позичальників, особливо малого та середнього бізнесу. Пожвавлення кредитних процесів безумовно активізує ринки країни.

Зв'язок кредитної політики із ресурсним менеджментом потребує також постійного моніторингу ліквідності банку – важливого елементу механізму формування ресурсної бази установи.

Той фактор, що в останні десятиріччя центральні банки країн із розвинутою ринковою економікою віддають перевагу такому інструменту грошово-кредитної політики, як проведення операцій із цінними паперами на відкритому ринку[3], в умовах національного грошово-кредитного середовища дає змогу гнучко реагувати на стан його ліквідності.

Національний банк України як кредитор останньої інстанції запроваджує новий інструмент екстреної підтримки ліквідності платоспроможних банків – Emergency liquidity assistance (ELA). Наприкінці 2016 року НБУ було прийнято Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків [4].

Необхідними сучасними інструментами забезпечення якості кредитного портфелю визначаємо страхування ризиків кредитної діяльності та впровадження сек'юритизації кредитних активів. Більшість пропозицій щодо страхування в кредитній діяльності розглядає страхування саме кредитного ризику – неповернення коштів кредитору. Важливим у цьому напрямку є комплексне страхування різних ризиків кредитної діяльності: кредитного, цінового, валютного, операційного та інших.

Розвиток методичних основ розрахунку окремих ризиків кредитної діяльності має базуватися на чіткій ідентифікації кожного з цих ризиків. Цікавим є підхід визначення факторного впливу кожного з цих ризиків на результат ризиковості кредитної діяльності. В тому, можливі розрахункові похибки за рахунок синергічного ефекту сумісної дії двох, трьох та більшої кількості ризиків.

Ресурсний підхід до формування та реалізації кредитної політики має бути використано на всіх етапах та на всіх організаційних, процесних, функціональних рівнях менеджменту. Адаптивність політики залежить від ступеня реакції щодо регуляторних впливів на грошово-кредитний ринок, реакції банківської системи на використання різних інструментів регулювання НБУ.

Список використаних джерел

1. Золотарьова, О.В. Концепція кредитної політики комерційного банку та можливості підвищення її ефективності [Текст] / О.В.Золотарьова, Ю.В. Півняк, П.Ю.Мартиненко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економіка.–2014.–Вип.9.–Ч.2 –С.108–112.

2. Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України Постанова Правління НБУ № 410 від 13.12.2016.// [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0410500-16>

3. Лисенко, Ж.П. Рівень впливу політики НБУ на стан грошово-кредитного ринку України та можливі шляхи її покращення, зважаючи на досвід закордонних країн /Ж.П.Лисенко [Текст] // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економіка.–2016.–Вип.18.–Ч.1. – С.174–180

4. Про затвердження Положення про екстрену підтримку Національним банком України ліквідності банків. Постанова Правління НБУ №411 від 15.12.2016.// [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=70688>